СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Надежда Гецова Йонкова

за дисертационния труд на Бюлент Шеит Мехмед

на тема

„Административноправен статут на хората със специфични социални проблеми“

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”,
в професионално направление 3.6. „Право“
по докторска програма „Административно право и административен процес“

Със заповед на директора на Института за държавата и правото при Българската академия на науките № РД 09-22/07.03.23гг. съм определена за член на Научното жури за защита на дисертационен труд на **Бюлент Шеит Мехмед в** професионално направление 3.6 „Право“, докторска програма „Административно право и административен процес“.

Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд от докторант Бюлент Шеит Мехмед е на тема „Административноправен статут на хората със специфични социални проблеми“.

Трудът е в обем 192 страници и е структуриран в увод, три глави, заключение и списък на използваната литература.

На първо място трябва да се отбележи, че темата актуална и практически значима. Очевидно е, че авторът познава не само теорията, а и практическите проблеми, тъй като от 20 години заема длъжността директор на Дирекция „Социално подпомагане” – в община Самуил.

В първата глава от дисертационния труд е направена общата характеристика на правото на социално подпомагане. Направен е исторически преглед на развитието на социалното подпомагане в България. Представена е и съвременната организация на системата за социално подпомагане в България.

Във втората глава са представени административноправните режими за социално подпомагане на хората със специфични социални потребности по реда на Закона за социално подпомагане. Анализирани са изискванията към гражданите и предвидените специални производства за предоставяне на различни видове социални помощи.

Трета глава е посветена на контролно – гаранционните способи за охрана на правото на социална закрила на хората, обект на социално подпомагане. Разгледан е въпроса за организацията и дейността на специализирания административен контрол в рамките на Агенция за социално подпомагане. Обществеият съвет за контрол над дейността на социалното подпомагане е представен като необходим орган за участие на гражданите в общественото управление за решаването на важните проблеми в областта на социалната защита на гражданите.

Формулирани изводи и конкретни предложения de lege ferenda.

Основни научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд

Като принос може да се посочи и направеното предложение за кодифициране на законодателство в защита на специфичните потребности на хората. Идеята заслужава както внимание, така и дебат. Можем да се съгласим с авторовата теза, че правна уредба в областта на социалното подпомагане е фрагментираната. Но въпросът относно ефекта от отмяната на Закона за социално подпомагане, Закона за социалните услуги, Закона за личната помощ и Закона за хората с увреждания, като на тяхно място се приеме нова нормативна уредба, уредена с един нормативен акт изисква много по задълбочени анализи.

Силно дискусионен, но определено авторски и приносен момент в дисертационният труд е направеното предложение да се създаде нов държавен орган, който да концентрира ресурсите на сегашните Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за качеството на социалните услуги, Агенцията за хората с увреждания и Държавната агенция за закрила на детето.

Новост за българската действителност (такава практика е известна в други държави) е направеното заключение, че социалните плащания следва да подпомогнат изпълнението на основното задължение на лицата да удовлетворяват сами своите потребности и тези на семействата им, като същите се предоставят, заедно с други мерки за трудова реализация, чрез включване в обучения за придобиване на квалификации и преквалификация, съобразени с нуждите на пазар на труда.

Критични бележки:

Като не подценявам практическата значимост на представеният труд, не мога да не отбележа, че авторът е „залитнал“ именно в тази посока. Концентрацията му върху практическата полезност на труда вероятно е отклонила дисертанта от по задълбоченото изследване на теоретичния дискурс на темата. Считам, че посочването само на 40 литературни източника е пренебрежимо малко, като само 1 от тях не е български. Отчитам, че темата не е достатъчно изследвана, но въпреки това научното изследване предполага задълбочено проучване на теорията, при това не само българската. Например не се цитира една от най-новите монографии по близка тема, а именно „Административноправен режим относно хората с увреждания в българското законодателство“ на Илияна Митева(С. 2021г.).

Остава неизяснен докрай въпросът за „лицата“, които според заглавието трябва да са в центъра на научното изследване, а вместо това те остават някак в периферията.

Заключение

Намирам представеният труд за завършено изследване по актуален въпрос, който съдържа анализ, обобщения и решения на научно приложими проблеми, които биха могли да допринесат за решаването на практически проблеми.

Дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане, както и на съответните правилници на Института за държавата и правото и на Българската академия на науките.

По изложените съображения считам, че мога да оценя положително представения труд и да подкрепя присъждането на ОНС „доктор“ на Бюлент Шеит Мехмед.

София, ***Проф. д-р Надежда Йонкова:***

Март 2023 г.